

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . L. 1.500

Letna naročnina . . . . . L. 3.000

Letna inozemstvo . . . . . L. 4.000

Poštno čekovni račun : štev. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 31 (1162)

Gorica - četrtek, 5. avgusta 1971 - Trst

Posamezna številka L 80

Kaj hočejo Beneški Slovenci

Zadnje nedeljo v juliju so priredili v Lješah praznik beneške popevke; prihodnjo nedeljo 8. avgusta bo v vasi Matajur kulturno srečanje med sosednimi narodi. Beneški emigranti, ki so sedaj doma na počitnicah, so se srečali tu in tam v raznih beneških vaseh. Vse to priča, da se Benečija kulturno prebuja, da tam nastaja nekaj novega, da vstaja neka nova zavest, ki zahteva dvojje: da se domače ljudstvo v Benečiji fizično ohrani in da narodno ne ugasne. Medžupnijsko glasilo beneških slovenskih duhovnikov »Dom« je te zahteve takole izrazilo:

FIZICNO UGAŠENJE

»Naša Benečija, tale mali košček slovenskega ljudstva, ki že sto let pripada k Italiji, se že od davnih let, posebno pa v teh zadnjih časih, najde v dveh smrtnih nevarnostih: fizično ugašenje in narodno uničenje. Fizično ugašenje nastaja zaradi emigracije. Število našega ljudstva od leta do leta tako strašno pada, da kaže, če se reči ne spremenijo, da pride čas, v katerem naši hribi in doline bodo puščobni.

NARODNO UNICENJE

Narodno uničenje se nadaljuje, ker se nečesto priznati pravice našim ljudem, da se v šoli poleg italijanske učijo tudi slovenskega jezika. Zahteva po učenju slovenskega jezika se ima za izdajstvo Italije. Noče se spoznati, da je znanje slovenskega jezika, kakor vsakega drugega jezika, ohranjanje svojih posebnih tradicij in svojega posebnega značaja, kulturna stvar, ki bogati človeka in se ne vrti v politiko in strankarske ideje.

Mi (tj. beneški duhovniki) se žrtvujemo, da naše beneško ljudstvo preživi fizično in narodno; trudimo se za naravne pravice našega ljudstva. Mi se nismo in se nečemo prodati ne na desno ne levo, ne rdeči ne beli barvi; mi smo in hočemo ostati Slovenci, pripadniki našega slovenskega naroda, iz katerega smo se rodili in za katerega živimo. Edina pot, po kateri hodimo in hočemo hoditi tudi v bodočnosti, je zvestoba do našega ljudstva, žrtvovanje za rešitev njegovih številnih problemov, zanimanje, da naše ljudstvo preživi fizično in narodno.

Pa nikdar nismo mislili imeti monopol nad temi stvarmi. Zato rade volje sodelujemo z vsakim človekom, ki se za te stvari zanima, in smo hvaležni vsaki osebi za sodelovanje z nami.

Edini cilj našega dela je rešitev številnih problemov, ki tarejo naše beneško ljudstvo. Vsem, ki se zanimajo za to rešitev, damo in sprejememo njih roko.

Vsak naj ima svoje osebne misli in politično barvo. Kar se tiče našega ljudstva in dosega njegovih naravnih pravic, ni osebnih misli, niti političnih barv, ker edina misel in edina barva more biti in je **EDINOST, SODELOVANJE, ZEDINJENJE VSEH SIL.** (Dom, marec 1971).

ZAHEVTE

V zvezi s takim stanjem so v isti številki Doma postavili nekaj zahtev do višjih oblasti, tako državnih kot deželnih: Glavne so:

1. Pospeševanje turizma v Nadiških dolinah, da bodo ljudje dobili več zasluzka doma.
2. Industrializacija beneških občin. Zlasti okrog Cedada, Sentpetra in Sentlenarta naj postavijo primerne tovarne, da bodo ljudje imeli zasluzek blizu doma.
3. Pospeševanje kmetijstva z raznimi posegi od strani dežele.
4. Omiljenje vojaških služnosti, ki težko bremenijo vse občine v Benečiji.
5. Priznanje, da v Benečiji prebiva ljudstvo slovenske narodnosti. V ta namen, naj se izdajo ukrepi za čuvanje narodnih posebnosti in izročil, posebno pa naj se uvede v šole pouk slovenskega jezika. »Do sedaj ni v Benečiji niti ene šole, kjer bi se poleg italijanske poučeval tudi slovenski jezik. To stanje se mora nehati s potrebnim stopnjevanjem. Najprej naj se

začne s poukom v slovensčini v otroških vrtcih, nato naj se nadaljuje v osnovnih šolah, se preide v srednje šole; končno naj se ustanovi stolica za slovenski jezik na univerzi za jezike v Vidmu.«

Zahteve beneških duhovnikov so stvarne in uresničljive, dosti bolj stvarne kot so zahteve številnih politikov, ki Benečijo poznajo samo za svoje politične cilje, to je za svoje demagoštvo. Ne zahtevajo nemočnega, temveč to, kar se uresničiti dá in do česar imajo pravico kot državljani italijanske republike. Zato je dolžnost nas vseh, ki smo italijanski državljani kot oni, da se za te njih zahteve zavzemamo povsod in jih podpiramo v njihovem boju za priznanje vseh pravic, ki jih italijanska ustava priznava svojim državljanom.

MIKLAVŽ BOŽIČ

Ne prenesejo slovenske pesmi

V Hlodiču v Beneški Sloveniji, ki je doživel v nedeljo 25. julija prvi festival beneške pesmi in na katerem je dosegla največji uspeh pesem v beneškem narečju »Pustita nam rože«, je bila za naslednjo nedeljo 1. avgusta napovedana istotam prireditve domače skupine ANA (vsedrjavna zveza alpincev). Ob 20. uri naj bi nastopil tudi dopoldanski urah je bilo slišati grožnje po dolini: če bo nastopil zbor »Rečan«, bodo italijanski prenapeteži ta nastop za vsako ceno preprečili. Vendar se naši pevci niso pustili ustrahovati. Zbrali so se na odru in zapeli pesem »Rečanska dolina«. Domači in čedadski trikolonisti so pri tem pobesneli. Začeli so žvižgati, kričati, se prerivati in vpiti, da nočejo drugih pesmi kot italijanskih. Vodjo pevskega zbora kaplana Rina Markiga so kratkomaletno potegnili za roko z odrca.

Slovenska javnost je z velikim zaprepčenjem in ogorčenjem sprejela vest o grobem nacionalističnem izzivanju v Hlodiču, ki ima vse značilnosti svojčasnih fašističnih izpadov zoper slovenski jezik in slovensko kulturo. Istočasno pa se je ponovno pokazalo, kako malo se sme verjeti obljubam, ki jih ljudje z visokih mest v naši deželi stalno ponavljajo, istočasno pa mirno dopuščajo, da določeni krogi še naprej neovirano vršijo pritisk na Beneške Slovence in jim kratiojo naravne ter z ustavo zajamčene pravice.

V zvezi s temi za demokratično Italijo nevednimi dogodki je deželni svetovalec liste Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka vložil na deželni odbor interpelacijo, potem ko se je o teh dogodkih pogovoril s prizadetimi predstavniki društva »Rečan« v Hlodiču. V interpelaciji sprašuje deželni odbor, ali so mu znani dogodki, ki so jih v Hlodiču uprizorili desničarski skrajneži in če namerava odbor posredovati pri pristojnih policijskih oblasteh, da bi ob takih izgredeh takoj nastopile in šovinistične elemente odstranile oz. jih takoj javile sodnijskim oblastem.

Slovenska skupnost pa je istočasno dala izjavo, v kateri izraža svojo veliko ogorčenje nad novim fašističnim poizkusom ustrahovati naše ljudstvo v Slovenski Benečiji.

Trikoloristi — pravi izjava Slovenske skupnosti — so v nedeljo še enkrat pokazali, da nočejo napredka, ker jim prija revna in kulturno zaostala Benečija, ki bi tako laže bila spet tarča njihovih napadov in šovinističnih izzivanj. Toda pod Matajurjem se mladina, delavci, kmetje in intelektualci prebujuje in desničarski skrajneži bodo tokrat zaman poskušali zaustaviti ta vsestranski napredek Beneške Slovenije. Za tak napredek so se izrekli beneški izseljenci na svojem shodu v Šubidu, za tak napredek se je izrekla mladina, ki je priredila prvi praznik beneške pesmi, za tak napredek so se izrekli vsi, ki se bodo 8. avgusta zbrali na Matajurju, ko si bodo pripadniki štirih jezikov in kultur prijateljsko podali roko v skupnem sodelovanju in iskanju novih smeri, ki naj pri-

Kljub majhnim tehničnim nevshečnostim, ki so se ponavljale skoro vsak dan, je peti ameriški polet na Luno v polni meri uspel. Kozmonavta David Scott in James Irwin sta med svojima izletoma do gorskih obronkov Apeninov nabrala 70,5 kg najrazličnejših vzorcev luninih tal. Če bo šlo še naprej po sreči, bodo ameriški vesoljci pristali to soboto 7. avgusta ob 22,46 na vodah Tihega oceana.

USPEŠNO RAZISKOVANJE

Scott in Irwin sta opravila v soboto 31. julija, v nedeljo 1. avgusta in naslednji ponedeljek tri sprehode po luninem površju. Pri

vedejo ljudstvo pod Matajurjem v res nove in pravične čase, ko bo izginila vsaka sled po šovinizmu in narodnostnem zatiranju.

Ob koncu izreka Slovenska skupnost pevcem in dirigentom zbora »Rečan« svojo solidarnost in jim obljublja, da bo napravila vse, kar je v njeni moči, da bodo določila republiške ustave, ki je sad skupnega protifašističnega boja, postala vsakdanja stvarnost v korist vsega našega prebivalstva.

Izseljeniško srečanje v Šubidu

Na kratko smo že poročali o izseljeniškem srečanju, ki je bilo v Šubidu 24. julija t.l. Poročali smo že, da je imel glavno poročilo domačin dr. Viljem Černo. Daljše intervencije o problemih izseljenštva Beneške Slovenije pa so imeli še poslanec Škerk, deželni svetovalec dr. Drago Stoka, deželni odbornik Romano ter voditelj demokratske skupine v deželnem svetu Del Gobbo. Intervenal je tudi Dino del Medico ter predsednik društva »Ivan Trinško« Izidor Predan, ki je v zelo občutenih besedah podal žalostno sliko Slovenske Benečije.

Vsi slovenski predstavniki so govorili v slovensčini in v italijanskini. Tako je slovenski jezik zopet stopil v Benečiji v javnost, kar je vsekakor razveseljivo in značilno za razvoj, kateremu gre Beneška Slovenija v tem trenutku naproti.

Omenimo naj še, da je deželni svetovalec liste Slovenske skupnosti dr. Stoka govoril o socialnih in ekonomskih problemih Benečije in zahteval, da se napravi konec izseljeništvu predvsem z gradnjo tovarn v Benečiji sami, to je v Špetru v Sent Lenartu in v okolici Tarčenta. Govoril je tudi o narodnostnih problemih Beneške Slovenije ter poudaril, da morajo tamkajšnji Slovenci priti do vseh narodnostnih pravic, ki jim po državnih in božjih zakonih pritičejo.

Papeški svet za krščansko dobrodelnost

Dne 30. junija je sveti oče napovedal, da namerava preurediti dobrodelno dejavnost Sv. sedeža.

V petek, 23. julija, pa prinaša vatikanski list »L'Osservatore Romano« pismo sv. očeta, s katerim ustanavlja poseben papeški svet za koordinacijo krščanske dobrodelnosti. Papeški svet se imenuje Cor unum — eno srce. Predsednik sveta je državni tajnik Villot. Namen novega sveta je, da vzbuja in pospešuje dobrodelnost v vsej Cerkvi; da postane pomoč prizadetim bolj učinkovita; da Cerkve sama najprej izvaja, kar priporoča zadnji koncil in Cerkev v svojih dokumentih; da postane dobrodelnost nekaj splošnega, kar zajame vse ljudi.

TRI DNI NA LUNI

tem sta se posluževala vesoljskega vozila »Rover 1«, ki prvi dan ni čisto ubogalo, drugi dan pa je brezhibno delovalo. Hitrost voznje je bila osem km na uro. Vendar je bila voznja zaradi neutrjenih tal bolj podobna zibanju ladje na morskih valovih kot pa urejeni voznji po cesti.

Vesoljca sta imela veliko dela in sta bila na moč pridna; v vesoljskem središču v Houstonu so bili z njima zelo zadovoljni. Morali so ju opozoriti, naj se nekoliko odpočijeta. Prijela ju je zbirateljska strast, saj sta pokazala izredno zanimanje za kamenine. Ko sta skušala s svedrom vrtati v neki kamen, jima pa delo ni šlo od rok. Sveder se ni obnesel; lunarni kamen je bil pretrd.

Prva dva izleta sta imela za cilj vznožje luninih Apeninov, tretji pa rob Hadleyeve soteske. Geološka raziskovanja sta nudila obema vesoljcem vrsto presenečenj in zadoščenj. Na drugem izletu sta v nekem kraterju odkrila toliko novih stvari, da sta ga imenovala »najin pravi zlati rudnik«.

Tretji dan svojega bivanja na Luni sta Scott in Irwin našla na severozah. delu kanjona Hadley kristalaste skale, ostanke prvotne mesečeve skorije, stare verjetno okrog 4,5 milijarde let. Na robu omenjenega kanjona sta izkopala iz globine kakega pol metra skalo s premerom 20 cm, vendar to ni bilo čisto preprosto, ker sta pod površinskim prahom, ki je podoben grafitu, našli trde plasti.

Televizijska zveza med Luno in Zemljo je v glavnem dobro delovala; prenos je bil izredno jasen. Televizijska kamera je bila pritrjena na lunarnem avtomobilu in je snemala vse, kar je lahko dosegla.

OSAMLJEN ČLOVEK

Medtem ko sta vesoljca Scott in Irwin preživljala zadnje trenutke nepozabnega izleta po mesečevi površini, je njun tovariš, poveljnik vesoljske ladje Alfred Worden 70 ur krožil okrog Lune in se pripravljal na trenutek, ko naj bi se lunarna ladja »Sokol« zopet združila z »Apollom 15«.

V ponedeljek 2. avgusta ob 19,11 sta Scott in Irwin zapustila naš zemeljski satelit. »Sokol« se je brez težav odlepil od prašne lunine površine, se usmeril v krožnico okrog Lune in se ob 21,20 že ob prvem poizkusu priključil komandni ladji. Po priključitvi sta kozmonavta takoj začela prenašati dragoceni tovor iz lunarne ladjice na matično ladjo.

Odkar se je »Sokol« ločil od »Apolla 15« in se spustil na Luno, je osamljeni vesoljec Worden v tesnem prostoru svoje ladje, s katero je krožil okoli Lune v višini 100 km, opravljal zadane mu naloge. Med njimi je bila najpomembnejša ta, da je napravil vrsto natančnih kartografskih meritev in posnetkov.

5. avgusta pa ga je čakal še en dogodek. Opraviti je moral sprehod po brezmejnem vesoljskem prostoru. Njegova naloga je namreč bila tega dne zapustiti svojo poveljniško ladjo in »splavati« do tistega dela ladje, ki se ne bo vrnil na Zemljo in iz posebnega predala prenesti posnetke televizijske in kartografske kamere v kabino. Šele ko se je vanjo vrnil, so se zaključile naloge vesoljcev in čakalo jih je le še eno delo: končna vrnitev na Zemljo.

Sprejet zakon o celodnevni šoli

V petek 23. julija je bilo zadnje predpocitniško zasedanje deželnega sveta. Ta dan je deželni svet sprejel pomemben šolski zakon, s katerim se je dežela obvezala, da bo sprejela bremena celodnevne zaposlitve šolskih otrok osnovnih šol.

V naši deželi je zelo veliko število raztresenih šol, zlasti po goratih področjih Karnije in Beneške Slovenije. Nekdaj močne šole številčno šibijo iz leta v leto. Osip je tako močan, da se šolske oblasti resno sprašujejo, kje so vzroki. Mladi zakonci se selijo v ravnine, k industriji, k lažjemu zaslužku. Doma na zemlji ostajajo le starejši ljudje.

To preseljevanje in izseljevanje najbolj občutijo šole. Število nižje organiziranih šol — eno, dvo in trirazrednic — raste iz leta v leto. Da take šole ne morejo dati učencem solidnega pouka, je umevno. Poleg teh nepopolnih šol pa je še druga nevshečnost, to so velike razdalje do šol, zlasti v hribovitih predelih, kar je težko zlasti v zimskem času.

Deželne oblasti so spoznale to težavo, zato z novim zakonom sprejemajo nase bremena in predlagajo ukinitve šol eno in dvorazrednic. Predlagajo koncentracijo šol in celodnevno šolo. Posebni šolski avtobusi bi vsako jutro zvozili otroke v večja šolska središča, kjer bi vsak učenec obiskoval svoj razred, popoldne dobil v šoli kosilo, ostal v šoli še popoldne, kjer bi se razvedril, spisal naloge in se naučil za naslednji dan. Proti večeru pa bi šolarje avtobus zopet razpeljal na domove. Lepa zamisel, ki bo zelo koristna in bo zlasti razbremenila tiste starše, ki so zaposleni, težje pa bo z onimi starši, ki žele in računajo na otrokovo pomoč pri domačem kmečkem delu. Na Tržaškem je v načrtu, da poskusno organizirajo taka središča v Sv. Križu in Zgoniku, na Goriškem pa v Števerjanu.

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka je glasoval za ta deželni zakon. Posebej je še poudaril, da so vse slovenske šole na Tržaškem zajamčene s posebnim statutom Londonskega sporazuma, na Goriškem pa bi prav tako pred vsako spremembo bilo nujno predhodno posvetovanje s slovenskimi političnimi, kulturnimi, šolskimi in sindikalnimi predstavništvi.

Naše šole po vseh vaseh imajo svoja izročila in zgodovino. Šole so obstajale že pred petdesetimi in celo pred sto leti. Nato so jih nasilno poitalijančili. Po zadnji vojni smo zahtevali in izbojevali lastne šole. Tako so danes po številnih vaseh slovenske in italijanske šole. Če združijo sedaj italijanske šole v večja središča, nimamo ničesar proti. Za slovenske šole pa bomo še pomislili. Nikakor pa ne smemo predhodno pristati na ukinitve in združitve slovenskih šol, medtem ko bi italijanske šole ostale po naših vaseh.

To je jasno povedal v deželnem svetu svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka. Deželni svet je vzel njegovo izjavo na znanje.

Deželno odposlanstvo Krščanske demokracije v Sloveniji

Konec preteklega tedna je na povabilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije obiskalo republiko Slovenijo deželno odposlanstvo Krščanske demokracije pod vodstvom deželnega tajnika Tonuttija. V odposlanstvu so bili še drugi vidni predstavniki Krščanske demokracije iz naše dežele ter so bila tako zastopana vsa štiri pokrajinska vodstva. Slovenske zastopnike na razgovorih pa je vodil predsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije Vipotnik. Po prihodu v Ljubljano sta se odposlanstvi odpeljali v Zeleznike, kjer je potekal razgovor o samoupravljanju. Na Bledu pa so bili politični razgovori.

To je prvo uradno srečanje deželne Krščanske demokracije s Socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije.

Rušenje temeljev slovenske vernosti in narodnosti na Koroškem

Resna beseda k novi knjigi W. Mucherja

Vse kulturno človeštvo se je v zadnjih časih zgražalo nad bolj ali manj legaliziranimi umori političnih nasprotnikov, nad množičnimi pokoli, nad mnogovrstnim nasiljem. Med slična uničevalna početja moramo prštevat tudi naklepe in dejanja, ki so načrtno naperjena v sprožitve smrtne sunka duši nekega naroda ali narodne manjšine.

Fizična likvidacija posameznika ali večjega števila pripadnikov neke skupnosti velja povsod za zločin, ki kliče v nebo za maščevanje, a nič manjša ni hudobija početja, ki hoče namerno ubiti dušo naroda, ko mu mori zavest, hromi življenjske sile in ga navaja k odpadu in razkroju.

Ubijati dušo neke narodne manjšine se pravi: blatiti tiste, ki jih manjšina časti kot očete svojega postanka in stvaritelje svoje kulture, zanikati ji, da bi kdaj imela svoje ozemlje in sploh doživljala svojo zgodovino, trditvi, da so njeni veliki možje in svetla dejanja, njene zmage in porazi, njeno življenje kot samonikla narodna skupnost samo utvara, laž in prevara. Saj narod, pa tudi številna narodna manjšina, ki nima ne početka in ne zgodovinskega razvoja, ki nima ne lastne zemlje in ne lastne usode, ki se celo sramuje svojega porenja in se pršteva med pripadnike tuje narodnosti, je samo pojem, a ne stvarnost, zato pa naj se tudi samo njeno ime izbriše z obličja zemlje.

NOVA KNJIGA ŽUPNIKA W. MUCHERJA

Wilhelm Mucher, župnik pri Gospe Sveti na Koroškem, znan po svojih napadih na sveta brata Cirila in Metoda, je te dni razposlal vsem koroškim župnijskim uradom drugi del svoje knjige »Die Sprache des Religionsunterrichtes in Südkärnten, Cyrill und Method z dodatkom »Der Herzogbauer und sein Halsschlag«. V priloženem pismu pojasnjuje, da hoče v »služni resnici in domovine« ponovno spregovoriti, ker se moralno odgovorno upirajo zavzeti jasno stališče v obrambi zgodovinske resnice.

Knjiga naj bi bila odgovor na članek pokojnega dr. Maksja Miklavčiča »O svetništvu slovenskih apostolov Cirila in Metoda«, ki je izšel v reviji »Nova pot« marca 1969, in ki ga je ponatisnil »Naš tednik« na Koroškem.

V prvem delu knjige sta razpravi o Panonski nadškofiji ter o koroških vojvodih. Predvsem govori o ustanovitvi Panonske nadškofije, o »veleizdajalcu« in »obrekovalcu« knezu Kocljju ter o načrtu, kako ustvariti »slovanski blok« v nasprotju z nemško državo. Nato razpravlja o Korotanu (Karantanian), o umeščanju koroških vojvod, o kosezih in kozakih, o vojvodskem stolu na Gosposvetem polju in o slovenskem apostolu sv. Modestu. Razpravo konča z zahtevo, naj se že konča s »pravljicami« o sv. Modestu, ki naj bi bil prvi slovenski škof, o knežjem prestolu, o slovenskem ustoličenju koroških vojvod. Saj je vse to ena sama prevara in potvorba, zgolj varanje lastnega ljudstva!

V drugem delu knjige ponavlja prejšnje trditve: Koroška je bila vedno nemška zemlja, z nemškimi prebivalstvom in rahlo slovensko manjšino; sv. Modest ni bil noben »slovanski apostol«, pač pa le »koroški«, to je nemški apostol; brata Ciril in Metod, najbrž slovenskega porekla, sta bila preje nacionalistična kot verska propagatorja: voljno orodje v rokah verolomnega panonskega kneza Kocljja, sta nameravala ustanoviti samostojno slovensko cerkevno pokrajino in tako utrditi »slovanski blok«, to je zvezo slovenskih držav, kar dokazuje pismo papeža Hadrijana II. (869), naslovljeno na tri slovenske kneze: na Rastislava, Svetopolka in Kocljja. Njun resnični namen ni bilo pokristjanjevanje Slovanov, saj so bili že pokristjanjeni po zaslugi Ogleja in Salzburga, pač pa na odrgati Panonijo, in z njo Karantanijo, od frankovske, tj. nemške države. Spričo tega so Metoda res zaprli, nikakor pa niso z njim grdo postopali. Pismo papeža Jazneza VIII., ki govori o »zverinskem trpinčenju svetniškega Metoda«, vsebuje laži, ki jih je Kocelj natvezel papežu. Zato so bila brezpredmetna in docela odvečna opravčila, izrečena na kongresih v Salzburgu l. 1963 in l. 1970, in prav tako zadoštna proslava lani v Ellwanguenu. Nemški škof Vilhng ni bil nikak heretik, v nasprotju z nadškofom Metodom, ki ni priznaval nauka o »Filioque«; tudi ni potvrdil papeževga pisma, kot trdi dr. Grivec. Zaveda svetništva bratov Cirila in Metoda ni

še rešena, četudi je papež leon XIII. uradno uvedel njuno češčenje v zapadno Cerkev; nikakor nista bila proglašena za svetnika po rednem kanonskem procesu, njuno češčenje je bilo prevzeto od Vzhoda, zato pa tako češčenje ni nikak dokaz o njuni resnični svetosti.

Prepričani smo, da na slična izvajanja primerno odgovorijo slovenski zgodovinarji, in še zlasti kdo v imenu pravkar umrlega dr. Maksja Miklavčiča. Saj tako drzne trditve in tako enostransko prikazana zgodovina vsebuje težko žalitev za ves slovenski narod. Slovenci smatramo Koroško, in to na osnovi izpričanil dokazov, za zibelko slovenstva, ustoličenje koroških vojvod pa kot izreden primer slovenske demokratičnosti. Napad na sveta brata ni samo rana, zadana slovenski vernosti, pač pa tudi groba žalitev vseh slovenskih narodov, ki ju smatrajo za svetostne blagovestnike, ki sta jim prinesla evangeljsko resnico, slovansko pismenost in književnost in tako postavila trden temelj kulturnega razvoja.

ČEMU TA KNJIGA?

Kaj hoče doseči W. Mucher s to knjigo? Morda poglobitev verske zavesti? Večji duhovni blagor? Iz knjige prav nič ne izhaja, da bi hotel pisatelj razčistiti problem o resničnem delovanju sv. Modesta med Slovenci in o dejanskem svetništvu bratov Cirila in Metoda, niti ne da bi se prizadeval za poživitev vere in zvestobe očetnim izročilom. Neizpodbitno dejstvo pa je, da je knjiga tako napisana, da širi zbeganost in malodušnost med koroške Slovence in da vpliva uničevalno na njihovo vernost.

Le kaj je torej nameraval? Sam trdi, da je hotel s to knjigo: 1. uveljaviti resničnost zgodovinskih dejstev, pa naj bo resnica še tako bridka; 2. zagovarjati in zaščititi »svobodo in samoodlobo vseh Korošcev«, ki naj popolnoma svobodno izražajo svojo voljo pri plebiscitih, volitvah, ljudskih štetjih, ugotovitvah števila pripadnikov narodnih manjšin, in še zlasti svobodo staršev, ko odločajo, kakšno šolo naj posejajo njihovi otroci in v kakšnem jeziku naj se vrši verski pouk; 3. uveljaviti načelo o spoštovanju nasprotnih mnenj in stališč. Gre za temeljna načela, brez katerih ni možna združena in zares svobodna zapadna Evropa (str. 154-155).

Našteta načela so lepa in sveta. Sprejemamo jih v celoti. Tu pa ni problem načel, temveč načina, kako W. Mucher ta načela uresničuje.

Trdi, da se bori za zmago resnice, čiste zgodovinske resnice, in da hoče biti tej resnici neomajno zvest.

Rekli smo že, da se v celoti strinjamo z načelom o zvestobi dognani resnici, zanikamo pa, da bi bila Mucherjeva »resnica« pristna zgodovinska resnica. Priznani zgodovinarji, med njimi dr. Franc Grivec, na tem področju veščaj svetovnega ugleda, so po temeljitih raziskovanjih zgodovinskih virov dognali popolnoma drugačno resnico, tako da je mogel pokojni dr. Maks Miklavčič očitati Mucherju, ali da ne pozna zgodovine ali pa da ponareja zgodovinska dejstva. Sicer pa naj o tem spregovorijo strokovnjaki!

DR. RUDOLF KLINEC

XIX. mednarodno polifonsko tekmovanje v Arezzu

V dneh od 25. do 29. avgusta se bo v Arezzu vršilo tradicionalno mednarodno tekmovanje pevskih zborov, letos že devetnajsto po številu. Nastopi bodo v gledališču »Petraresca«, nato pa še koncerti po raznih mestnih cerkvah ter v okolici. Prireditve organizira »Associazione Amici della Musica« iz Arezza in ima za pokrovitelja predsednika republike.

Pevski nastopi se delijo na pet kategorij ter na tekmovanje v gregorijanskem petju: otroški zbori, mešani zbori, moški zbori, ženski zbori (vsi v polifoniji) ter v folklornem petju. Za tekmovanje se je prijavilo skupno 50 zborov, sprejetih pa je bilo le trideset. Od italijanskih bodo nastopili zbori iz Atina (Frosinone), Caddavid (Verona), Cagliari, Darfo Boario (Brescia), Messine, Rima, Ronk, Rude, S. Vito al Tagliamento, Taranta in Tridenta. Zborov iz inozemstva je 19. Ti so naslednji: S. Miguel de Tucumán (Argentina), Musikgymnasium Dunaj (Avstrija), Renaat Veremans, Sint-Kruis-Brugge (Bel-

Kljub protokolu isti stari duh

Mislili smo, da je slovenska komunistična partija po vsem, kar se je zgodilo zadnje čase: Titov obisk pri papežu v Rimu, dialog med Nixonom in rdečo Kitajsko, srečanje deželnega odposlanstva italijanske Krščanske demokracije s Socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije v Ljubljani, da omenimo samo nekaj primerov, le spoznala, da so poleg komunistov na svetu še drugi, ki so vsaj tako ali še boljše zmožni usmerjati svet, ga moralno oblikovati in ga voditi v boljše čase, da imajo zato pravico do enakopravnosti v družbi in do spoštovanja njih stališč.

Toda zadnja izjava sekretariata centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije nas je prepričala, da sedijo v vodstvu slovenske partije še vedno ljudje, polni ideološke ozkosti, politične nestrpnosti in stalinistične miselnosti, skratka tipični predstavniki dogmatičnega marksizma najslabše vrste, ki ga je najti le še v vzhodnih deželah varšavskega pakta, kateri pa v državi, ki proglašajo človečanski socializem za svoje vodilno načelo, sploh ne bi smel več obstajati. In vendar obstaja, pa še kako!

OBTOŽBE IN GROZNJE

Sekretariat CK Zveze komunistov Slovenije je nenadoma odkril, da objavlja verski list »Družina« sestavke, ki vsebujejo tudi politična stališča in težijo k oblikovanju politične platforme slovenske katoliške Cerkve v sedanjem trenutku. Zveza komunistov Slovenije (ZKS) opozarja na stališča, ki da so povsem politične narave in mimo katerih ZKS kot idejno politična organizacija in usmerjalna sila ne more. Zlasti velja to za stališča v sestavku »Za vse enako« (Družina, 1. 8. 1971).

V tem sestavku po trditvah sekretariata CK ZKS avtorji praktično spodbujajo k temu, da je mogoče doseči politično enakopravnost religioznih ljudi v Sloveniji samo na ta način, če bi se ti lahko politično organizirali po nazorski pripadnosti oz. če se ZSK odreče svetovnonazorskemu kriteriju za članstvo v njej. Stojijo na stališču, da so možnosti za politično udejstvovanje religioznih ljudi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva neustrezne in nezadostne. Ker pa sta položaj in vloga Zveze komunistov nedvoumno v slovenski družbi zgodovinsko in ustavno določena in o tem ne more biti nikakršnega dialoga (po mnenju slovenskih komunistov, op. ur.), teh stališč »Družine« ni mogoče razumeti drugače kot hoteni ali nehoteni poziv k izgraditvi posebne katoliške politične organizacije, se pravi politične organizacije na verski osnovi in s tem k obnavljanju klerikalizma, ki je med narodnoosvobodilno borbo peljal na pot narodne izjave. Zato sekretariat ZKS ocenjuje ta

stališča in spodbude ne samo kot politično neustrezne ter v nasprotju z duhom našega družbenega in političnega sistema, marveč jih ima tudi za protiusstavne in nezakonite.

KAJ JE PISALA »DRUŽINA«

Če hočemo razumeti to »vzmemirjenje« komunistov nad stališči »Družine« in ga kot umetno narejenega ter neutemeljenega odkloniti, je treba seveda slišati še drugo plat zvona, se pravi, prebrati napadeni članek »Za vse enako«, ki je izšel v 15. številki »Družine« dne 1. avgusta 1971.

V tem članku »Družina« najprej objavlja pojasnilo Gojka Staniča, sekretarja univerzitetnega komiteja ZKS o vprašanju, ali verniki lahko postanejo člani Zveze komunistov. Gojko Stanič je mnenja, da se v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in drugih množičnih organizacijah lahko tudi verniki udeležujejo za skupne družbene cilje, v Zvezo komunistov pa je lahko sprejet le tisti, ki združuje v sebi marksistično teorijo z revolucionarno prakso, ker je marksizem edini (?) »znanstveni pogled na svet«. Zato je Zveza komunistov kot organizacija avangarde svetovno nazorsko opredeljena in verniki vanjo ne morejo biti sprejeti.

»Družina« to Staničevo pojasnilo, ki je izšlo v ljubljanskem »Delu« 11. julija 1971, zavrne z besedami: »Ta odgovor nas ne zadovoljuje.«

Najprej zveni danes po malem že kar smešno tista samozavestna trditev, da je dialektični materializem edini znanstveni pogled na svet.

Se bolj nesprijemljiva je tiha predpostavka, da lahko ta ali oni politični forum odloča, kateri svetovni pogled je »znanstven«. To nam je tako tuje, da se po pravici sprašujemo, ali si je kdaj kakšna oblast lastila razsodništvo v tej zadevi. Zgodovina odgovarja, da je takih primerov sicer bilo; a s tem so popisane najbolj črne strani zgodovine — od verskih vojn, inkvizicije, državnih religij do klerikalizma vseh barv.

Lahko je kdo še tako strpen, toda vsaka politično organizirana svetovnonazorska sila bo nevede in nehoti čutila skušnjavo, da bi »podprla« edini znanstveni pogled in tako se porodi državna religija in družbeno razločevanje. Ni nujno, da to razločevanje zavzame takoj alarmantne razsežnosti. Za pravi človečanski socializem so neznozne tudi recimo »majhne« podrejenosti kristjanov — na radioteleviziji, v dnevnem časopisu, v šolstvu itd.

Taka podrejenost je tudi tista, ki jo sam Gojko Stanič potihem dopušča. Po njegovem bi smeli ljudje enega svetovnega nazora uveljavljati svojo politično organizacijo, vsi drugi pa naj bi politično delovali v brez nazorski Socialistični zvezi delovne-

ga ljudstva in ne bi mogli imeti možnosti, da se organizirajo po nazorski pripadnosti.

Neskončno daleč smo od želje, da bi se politična dejavnost (pod čemer razumemo graditev bolj človeške družbe) odvijala po svetovnonazorsko ločenih političnih formacijah. Prav zato imamo pravico pričakovati, da bo to veljalo za vse enako. Graditev boljše družbe je skrb nas vseh in vsi moramo za to skupno delati, ne da bi se pri tem ločevali po svetovnonazorskih prepričanjih.

Tako »Družina«. Pozorno smo prebrali omenjene vrstice in ne moremo drugega kot pristaši svobode mišljenja, izražanja in združevanja dati »Družini« prav. »Družina« ne zahteva kakih privilegijev za državljan s krščanskim svetovnim nazorom, marveč je enakopravnost. Kaj malo human je tak socializem, čigar voditelji že bijejo plat zvona komaj nekdo spomni na potrebo dejanske enakopravnosti v družbi. In ko jim zmanjka argumentov, se zatečejo k trditvi, da so stališča »Družine« protiusstavna in nezakonita. Z drugo besedo: »Molčite, drugače bomo spravili na vas državni aparat z njegovimi policijskimi ukrepi.«

Kako majhni so še vedno slovenski komunisti v odnosih do svojih sodržavljancev! Krčevito branijo svoje preživele položaje, vidijo strahove, kjer jih ni in se zatekajo h grozjnam. In potem se licemersko pohujšujejo nad omejevanjem svobode in policijskimi ukrepi v državah kot so Španija, Portugalska in Grčija. So mar sami kaj boljši?

S TRŽAŠKEGA

Tiskovna konferenca o gorenjskem sejmu

Ob bližnjem odprtju XXI. mednarodnega gorenjskega sejma, ki bo v Kranju 6. avgusta, je direktor sejma Alojz Okorn na posebni tiskovni konferenci v Trstu prikazal program in pomen tega sejma. Na letošnjem sejmu sodeluje 407 razstavljalcev, od tega 292 domačih. Iz drugih držav pa je najbolj zastopana Avstrija s 46 razstavljalci. Iz Italije je najavilo sodelovanje 32 tveč, od katerih je pet iz Trsta.

Ob sejmu so organizatorji poskrbeli še za modno revijo ter za prijetno gostinstvo postrežbo.

Škedenj

V torek 10. avgusta bomo praznovali svojega farnega patrona sv. Lovrenca. Pripravili se bomo s posebno tridnevno 7., 8. in 9. avgusta ob 20. uri. Govoril bo g. Franc Zlobec.

Na praznik sv. Lovrenca bosta dve sveti maši in sicer ob 10. in 19. uri. Ob 21. uri bo običajna procesija po Škedenju z Najsvetejšim. Našim ljudem priporočamo, da se je udeležijo, kakor tudi, da prejmejo skupno sv. obhajilo.

Nagrade za nabrežinska vina

V Nabrežini so že pred nekaj časa uspešno zaključili razstavo domačih vin. V torek 27. julija pa so bile podeljene nagrade za najboljša vina. Za to priložnost je bila primerna slovesnost v Grudnovi gostilni v Šempolaju. Poleg raznih oblasti, zastopnikov kmetijskih uradov in organizacij so bili navzoči vsi nagradenci in drugi številni povabljeni.

Za bela vina so prejeli prvo nagrado Košuta Friderik, Nabrežina-Sv. Križ 19, drugo Pipan Ludvik, Mavhinje 43 in tretjo Terčon Just, Slivno 22. Za rdeča vina so bile nagrade razdeljene takole: prvi Radovič Mirko, Nabrežina 67, drugi Žužek Stanko, Mavhinje 35 in tretji Legiša Venčeslav, Mavhinje 15. Potem je sledila še posebna nagrada Pipanu Ludviku iz Mavhinj.

Organizacijski odbor je ob tej 10. vinski razstavi hotel izraziti občinski upravi in osebjem, ki je vsa leta požrtvovalno sodelovalo, svojo hvaležnost in jim podelil nagrade v obliki spominskih plaket. Ostali razstavljalci pa so za nagrado prejeli razne predmete, ki so jih v ta namen podarila različna podjetja in uradi.

Deset let vinskih razstav, ki jih je priredila nabrežinska občina, je pripomoglo, da so nabrežinska vina postala zelo znana in cenjena ter si pridobila velik krog ljubiteljev. O tem pričajo podatki zadnje razstave, po katerih so v pičlih treh dneh potočili okrog 16.000 kozarcev priljubljene kapljice. Takšen uspeh je za naše kmetovalce najboljše bodrilo, da v bodoče posvetijo še več pozornosti svojim nasadam.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Potrjena čudeža

Kongregacija za svetniške razglasitve je pod predsedstvom kardinala Bertolija in vpričo sv. očeta potrdila veljavnost dveh čudežev, ki sta se izvršila na priprošnje poljskega patra Maksimilijana Kolbeja, usmrčenega od nacistov med zadnjo svetovno vojno v Oswiecimiu (Auschwitzu).

S tem je padla zadnja ovira za proglašitev p. Kolbeja blaženim. V Rimu menijo, da bi se to utegnilo zgoditi še konec tega leta.

Trg brez župnijske cerkve

Zužemberk ob Krki že 27 let nima svoje župne cerkve. Med vojno je bila porušena, kasneje so pa oblasti stalno odklanjale dovoljenje, da bi se pozidala, češ da naj bodo razvaline spomenik na narodnoosvobodilno vojno. V Zužemberku, ki ima 2300 krščenih občanov, se sedaj verniki prizadevajo, da bi dosegli dovoljenje za gradnjo nove župnijske cerkve. Ni važno, kje bo stala, važno je, da pride čimprej dovoljenje in se z deli prične.

Še vedno zaprt

Finančni minister zahodnoafriške države Gvineja, kjer vlada znani levičarski diktator Sekou Ture, je prejšnji mesec v enem svojih govorov ostro napadel zaprtega nadškofa Čidimbo in mu očital, da je kriv povezave gvinejskih katolčanov z zahodnonemškimi »nacisti«. Ta ponovni napad na zaprtega nadškofa dokazuje, da še ni upanja, da bi nadškof Čidimbo v kratkem prišel na svobodo.

Kongres mednarodne zveze katoliškega tiska

V Luksemburgu se je 17. julija končal 9. kongres Mednarodne zveze katoliškega tiska. 250 zastopnikov katoliških časniškarskih zvez iz več kot 50 dežel po svetu je tri dni razpravljalo o javnem mnenju v Cerkvi ter njegovi povezavi s tiskom.

VIPAVSKA SE JE POSLOVILA od dekana Slavka Podobnika

V soboto 31. julija je umrl v bolnišnici v Ljubljani vipavski župnik in dekan Slavko Podobnik. Omahlil je sredi mrzlične dejavnosti. Ena izmed zelo redkih boleznih, razkroj obilnega tkiva, je strla njegovo sicer krepko zdravje. Prepeljali so ga v Vipavo, kjer so se izvršile veličastne pogrebne svečanosti.

Krajni škof dr. Janez Jenko je ob prisotnosti ljubljanskega pomožnega škofa dr. Stanka Leniča, ki je tudi somaševal, ter mariborskega pomožnega škofa dr. Vekoslava Grmiča, daroval mašo zadušnico, spregovoril poslovlilne besede in opravil ostale pogrebne molitve. Pogreba se je udeležila, poleg kakih 170 duhovnikov, nepregledna množica, ki se je zbrala iz vseh krajev Primorske, tudi s tostran meje, da mu izkaže globoko hvaležnost za vse, kar je storil v čast božjo in v blagor svojega ljudstva.

In morda je bil še najbolj pretresljiv trenutek, ko so ob odprtju grobu, na povabilo g. Mihelčiča, vsi prisotni duhovniki, pevske zbori in še zlasti tolika množica vernega ljudstva zapeli pokojniku tako drago pesem »Vesela je resnica, ki jo uči Gospod!«. Resnica o dragocenosti krepkosti, o zvestobi Kristusu in o večni sreči v Bogu.

Dekan Slavko Podobnik se je rodil v Trstu 24. septembra 1911, a svoja mlada leta je preživel v Kanomljah, v župniji Spodnja Idrija. Po končani pripravnici v Alojzijevišču je naredil gimnazij v goriškem malem semenišču in dovršil bogoslovje v goriškem velikem semenišču. V duhovnika je bil posvečen 27. marca 1937. Nadškof Margottič ga je nemudoma poslal v dušno pastirstvo za župnika na Šebrelje (1937-51). Nato je bil župnik v Oseku (1951-54); zatem je odšel za župnika na Vogrsko (1954-61) in končno za župnika in dekana v Vipavo (1961-71), kjer je bil obenem tudi rektor, ekonom in nekaj let tudi katehet v malem semenišču v Vipavi. Ko ga je tedanji ap. administrator dr. Mihael Toroš umestil v vipavski cerkvi, je zbrani množici vzkliknil: »Bog vam je naklonil velik dar: župnika, ki je eden izmed najboljših duhovnikov, ki jih premore naša škofija!«

»Bog je dal pok. Slavku Podobniku,« je vzkliknil škof Jenko v svojem govoru, »vseh deset talentov: bister razum, močno voljo, tekočo besedo, izreden praktični čut, pridnost, delavnost, gorečnost! Kot dober ljudski misijonar je znal duhovno pretresti in prenoviti široke množice, in to ne samo na misijonih na Primorskem, ampak tudi v ljubljanski nadškofiji, zlasti v Škofji Loki. Izvršil je velika obnovitvena dela pri raznih cerkvah, zlasti na Šebreljah, v Logu in v Vipavi; obnovil, moderniziral in zdaj še dozdajal novo stavbo malemu semenišču; bogato opremil vse cerkve, postavil razne orgle. Poleg te bogate zunanje dejavnosti je nenehno utrjeval notranje duhovno življenje. Še na bolniški postelji, ko je tako trpel, je šepetal: "Trpim, a trpljenje darujem Bogu za tiste, ki so božje milosti najbolj potrebni!" Zdaj je padel kot vojak na bojišču in za njim se je odprla velika vrzel. Tolaži nas misel, da bomo imeli v njem močnega priprošnjaka pri Bogu!«

Pri odprtju grobu so se poslovili od pokojnika razni govorniki. Dr. Tone Požar, šolski ravnatelj v vipavskem malem semenišču, se mu je zahvalil v imenu predstojništva in vse semeniške družine za po-

žrtvovno delo, ki ga je opravljal kot rektor in nadvse skrbni ekonom. »Osiromašeni stojimo ob tem grobu. Zahvaljujemo se mu tudi za neko spoznanje: kako velika dela lahko izpelje idealen duhovnik!« Cetrtošolec Vid Furlan je izrekel tople besede hvaležnosti v imenu vseh semeniščnikov. Ganljive besede je nato spregovoril zastopnik vipavske župnije. Spregovoril je tudi, lepo kot on zna, duhovnik France Mihelčič in končno, v imenu pokojnikovih sošolcev, še sempetrski župnik Dušan Bratina.

Blagi pokojnik, ki je izgorel pri delu za čast božjo in blagor duš, naj počiva in živi v Kristusu!

R. Klinec

Prva slovenska kolonija za goriške otroke

V nedeljo 1. avgusta so na goriški postaji starši nestrpno čakali na svoje otroke, ki so se vrnili z letovanja v hribih v Ovaru. Veselje je bilo obojestransko: starši so iskali med gručo obrazov svojih otrok, zagorelih in nasmejanih, leti pa so jim že od daleč hiteli pripovedovati prve vtise iz kolonije.

Letos lahko prvič po tolikih letih govorimo o slovenski koloniji na Goriškem. Organizirala jo je skupno s Trstom Slovenska Vincencijeva konferenca iz Gorice. Prefektura je takoj odobrila državno podporo, za katero je Vincencijeva konferenca zaprosila in tako je lahko šlo na letovanje v hrbe 50 otrok in sicer 25 dečkov in 25 deklic. Poleg teh pa bo še letovalo na morju 22 otrok — letos sicer še v italijanskih kolonijah, prihodnje leto pa že, upamo, v slovenski.

Prav je, da povemo, da gre za sluzga za to novo važno pridobitev v veliki meri prof. Martinu Krannerju, ki je napravil vse potrebne korake pri oblasteh in se trudil z organiziranjem kolonije same. Delo mu je bilo olajšano, ker je prisločila na pomoč Tržaška Vincencijeva konferenca, ki je dala na razpolago prostor, potrebni material in izkušnje. Zahvala gre tudi osebju, ki se je velikodušno odzvalo vabilu in se lotilo precej napornega dela, in sicer gospe Princičevi, gospe bolničarki Bucikovi, Katici Klanjščkovici ter nadzornicami Dolores Peteani in Vereni Koršičevi. Prva slovenska kolonija na Goriškem ima letos svoj prostor v Ovaru, blizu Tolmeča. Kraj je zelo slikovit in primeren za poletno letovanje. Ne manjka zelenih gozdov in osvežujočega zraka, ki je vsem otrokom takoj povečal tek. Zjutraj so otroci vstajali ob 7^h, nekateri pa so se še bolj zgodaj zbudili. Nikomur ni bilo do spanja, sonce in zeleni travniki so preveč vabljivi. Dečki so vsak dan hodili na krajše sprehode v bližnje vasi, med smrekove gozdove ali na sončne jase. Nikjer ni manjkalo zabave, vsepovsod se je razlegal vesel smeh otrok.

Po mesecu lepih doživetij je končno prišel dan slovesa. Ob velikem ognju so se dečki pojoč poslavljali od kolonjskega življenja in prijateljev, ki so jih tu spoznali. Mnogo otrok je že sedaj navdušeno obljubilo, da se bodo prihodnje leto zopet vrnili; nekateri bi celo radi ostali v koloniji vsaj še teden dni. Vse to torej prič,

Sosvetu za zahodni Kras predseduje Slovenec

Na Proseku se je sestala na svoji prvi seji rajonska konzulta za zahodni Kras. Za predsednika je bil izvoljen predstavnik Slovenske skupnosti Mario Sedmak. Zanj je oddalo glas 14 od skupnih 17 svetovalcev. Slovenske posege na seji je tolmačil neki občinski uradnik. Sedmak je v svojem posegu povedal, kako se je Slovenska skupnost zavzemala za ustanovitev konzult. Izrazil je željo, da bi pristojne oblasti razumele težnje in potrebe slovenskih občanov. Končno se je izrekel za učinkovito poslovanje konzult.

R. Klinec

Na Opčinah pa so se sestali predstavniki sosveta za kraške vasi od Opčin do Bazovice. Na podlagi porazdelitve predsedniških mest je bil za to konzult izvoljen za predsednika demokristjan. Na tej seji pa ni bilo poskrbljeno za tolmača, zaradi česar so slovenski predstavniki ostro protestirali, domačini pa so potrto sledili seji.

Prav tako ni bilo poskrbljeno za tolmača na seji sosveta za rajon Barkovlje-Gretar-Rojan. Tudi temu sosvetu bo predsedoval demokristjan. Seveda so tudi na sejah teh dveh sosvetov predstavniki slovenske narodnosti, ki so posegli v razpravo, govorili v slovenščini.

Tržaške skavtinja so odpotovale na tabor

V soboto 31. julija so odpotovale na svoj poletni tabor tržaške skavtinja. Šle so v Ribno pri Bledu, kjer bodo ostale do 14. avgusta. Letošnji tabor je večji kot običajno, saj se je našim tridesetim dekletom pridružio še pet skavtinja s Koroške.

Lani so slovenske tržaške skavtinja taborile v Beli krajini, ki je za nas Primorce precej oddaljena in jo zato malo poznamo. Pokazalo se je, kako je prav, da naša mladina na tak način odkriva slovenske kraje. Letos je prišla na vrsto Gorenjska z vsemi svojimi naravnimi lepotami, s številnimi kulturnimi spomeniki in krajevnimi značilnostmi.

Program letošnjega tabora je zelo pester in upati je, da ga bo mogoče v celoti izvesti. Predvsem so na vrsti sprehodi in izleti: k Blejskemu jezeru, k znamenitemu Janševemu čebelnjaku v Radovljico, v dolino Drage in na Begunjščico in — če bo vreme dopuščalo — na Triglav. Poleg tega je predviden celodnevni izlet z avtobusom po vsem pomembnih krajih Gorenjske. Izlet pa bodo seveda prišli na vrsto le takrat, ko bo tabor dobera urejen in ko se bodo skavtinja seznanile s krajevnimi značilnostmi in z zemljepisno lego kraja. Precej časa bo letos posvečenega raznim vrstam raziskav in opazovanj, pa tudi zasledovalnim in športnim igram.

Upajmo, da bo vreme tem načrtom naklonjeno in da se bodo naše dekleta vrnila navdušena nad krajem in nad taborom.

★ ZA KMETOVALCE

Gerbera

Gerbera je podobna veliki marjetici. Ime je dobila po nemškem botaniku Gerberju. Pozneje so jo imenovali s polnim imenom Gerbera Jamesoni. Ta je doživela mnogo križanj in izboljšav tako, da imamo danes v vrtnarstvu polno križancev, ki so zelo bujni, dajo številne in živo barvane cvete. Barve so zelo različne: predvladujeta poudarjena rdeča in rdečerjava, najdemo pa tudi bele, svetlo rjave, oranžne in vijoličasto rdeče.

Gerbera ima dolgo in navpično korenino. Nad zemljo razvije kolobar listov, ki so veliki, suličasti in globoko narezani. Stebla nima. Cvet se razvije na 25-30 cm visokem peclju. Gerbera je trajnica, kar pomeni, da listi vsako leto odmrejo in ob času spet poženejo.

Vrtnarji razmnožujejo gerbero s semenom. Za takojšen nasad in zanesljivo kakovost pa si nekateri rajši nabavijo sadike. Gerbero sadijo na prosto ali pod steklo.

Na prosto sadijo gerbero spomladi in pridelujejo cvetje od začetka poletja do jeseni. V pozni peseni se listi zasušijo in rastlina nastopi zimski počitek. Spomladi odstranijo suhe liste, zemljo pa pognojijo in okopljejo.

V pokritem prostoru — rastlinjaku — prisilijo gerbero, da cvete pozimi. Za takšen nasad so potrebne močne rastline — stare vsaj dve leti. V poletnem času niso smeje cveteti, odrgali so jim glave brž, ko so se pojavile. Siljenje prične v novembru, računajo, da se bo cvetje razvilo v 30 do 40 dneh. V ta namen je treba ustvariti temperaturo 18-20°C, ponoči pa ne izpod 15°C. Rastlinjak mora biti svetel, zračen in brez prepaha, zemlja pa odcedna, sicer gnijejo korenine. V neogrevanih ali pokritih gredah pa se lahko pridelava le pomladno cvetje in sicer nekaj tednov prej kot na prostem. Gerbere v rastlinjaku, ki so cvetele pozimi, morajo počivati poleti nekaj mesecev. V ta namen je treba popolnoma ukiniti zalivanje od poletja do začetka siljenja v jeseni in jih celo pokriti, da jih ne zmoči dež.

inž. Janko Košir

KONEC

RAZNO

Spet pikajo komarji

Prišel je čas komarjev. Znanost pozna nad dva tisoč različnih vrst. Niso vse nevarne za človeka — nekatere prenašajo nevarne bolezni kot n. pr. malarijo — vse pa so za človeka nadležne. Pikajo samo samicе, nikdar samci. Bolj so komarjem izpostavljeni moški kot ženske. Močno komarje privlači moški znoj in okopana koža. Komarji se izogibajo ljudi s sladkorno boleznijo in žensk z mesečno čiščo.

Komarji najraje pikajo po rokah, manj po podlaktih. Komarjeve samicе živijo sprva od cvetličnih in sadnih sokov, potom pa se nenadoma v njih prebudi slapa po človeški ali živalski krvi. To se zgodi takrat, ko začno odlagati jajčeca. Očitno potrebujejo beljakovino, to pa najdejo v krvi. Ličinke se nato razvijajo na sladki in slani vodi ter v vlažnih votlinah.

Tisti, ki preiskujejo pik komarjev, so ugotovili, da praktično ni ljudi, ki bi bili pred komarji čisto varni. Doslej so komarje v glavnem uničevali z različnimi kemičnimi sredstvi ter sestavljali varovalna mazila za kožo, sodelavci kalifornijske univerze v San Franciscu pa skušajo ugotoviti, katere kemične snovi v človeški koži privlačijo komarje.

II. zvezek deželne enciklopedije

Izšel je drugi zvezek enciklopedije Furlanije-Juljske Benečije. Vodstvo in institut za izdajo omenjene enciklopedije sta organizirala v časnikarskem krožku tiskovno konferenco ter prisotnim časnikarjem prikazala to novo publikacijo. Skupaj s prvim zvezkom tvori drugi zvezek prvo knjigo enciklopedije, ki obravnava fizikalne značilnosti naše dežele.

V drugem zvezku je tudi sestavek o Slovincih, ki ga je napisal Filibert Benedetič.

delu naših Slovencev. Taka bo tudi naša usoda.

Zato pa čast takšnim učiteljicam ter takšnim očetom in materam, ki še niso obupali in nadaljujejo s svojim svetim poslanstvom, čeprav tujina od slovenskih otrok neizprosno terja svoj delež.

Z mešanimi občutki sem se vračal na svoj dom. V duši mi je zvenela pesem »Stoji v planini vas«, pesem polna domotožja. Trpko se mi je utrnulo v srcu: Kje ste slovenske planine?

Pa mi je nekaj v notranjosti odgovorjalo: »Stoji v nižini vas...« Slovenska vas v Lanúsu ima res nizko lego. Toda to zanjo ni nevarno. Nevarnost obstaja v okolju. Koliko časa bo še živel in pričala, da je slovenski rod trdoživ tudi v tujini, če ga povezuje idealizem in tradicija?

Odgovora na to si ne znam dati in ne najti. Le to vem, da je Slovenska vas sad naporov pok. Janeza Hladnika in da bodo zato tudi bodoči rodovi prepevali: »Prelepa je lanuška fara, še lepši je lanuški zvon, svet' Jožef je njegov patron.« In vse to po Hladnikovi zaslugi.

KONEC

† Msgr. Janez Hladnik

137 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Težak kamen mi je padel od srca. Torej je nisem edini, ki se še drži navodil velikega škofa Slomška. Tradicija vedno in povsod, to nekaj velja! Samo mera, mera, to je tisto, kar ne gre vedno v soglasju s Slomškovi napotki.

Popoldne so bile litanije. Spet se je cerkev napolnila. Po pobožnosti v cerkvi je bila blagoslovitev misijonskega zavoda. Temu pa je spet sledil družabni del ob mižah. Ker so nekatere steklenice »coca-cola« mize izgignile, sem skoro hotel vso zadevo izročiti mednarodnemu sodišču v pretres. Pa je spet zadevo rešil dr. Tine Debeljak, ki je kaj hitro našel dopolnilo. Moja žena s tem ni bila ravno zadovoljna in je ugovarila, da sem mero škofa Slomška že prekoračil in da ne potrebujem nobenega dopolnila več.

Ker pa steklenice coca-cola še niso bile vse prazne, smo nadaljevali s preiskavo njihove notranjosti. To je pripomoglo, da se mi je srce vedno bolj tajalo, pa tudi splošno razpoloženje med gosti je iz istega vzroka postajalo vedno bolj nepriljubno, veselo, domače.

V tem razpoloženju se mi je približala kar vsa družina g. Lovreta Jana. Gospa Zdenka mi je rekla: »Naši otroci bi vas radi spoznali.«

»Le kaj posebnega bodo videli!« sem se otresal. »Če napišem še kaj, napišem zato, da vsaj odrasli bero. Naši otroci so se pa že čisto odžutili. Slovenskega skoro ne berejo več.«

Pa mi gospa Janova, ki pridno uči otroke v slovenskem tečaju v Lanúsu, ni dala prav. »Naši otroci so prebrali vse vaše stvari,« je odločno zatrdila. In tudi Lojze Rezelj je pritegnil: »Moji otroci bero vse, kar je slovenskega.«

Koliko takšnih otrok je še med nami? Skoraj na prste bi jih lahko preštel. Nagnjenje do argentinske govornice jim je mnogo bolj pri srcu kot slovenska beseda. »Na smrt obsojeni«, je zapisal Pregelj o

Z GORIŠKEGA

Standrež - Izlet v Slovenijo

Kot je bilo že mesec dni prej javljeno v domačem vestniku »Standreški zvon«, je prosvetno društvo »Standrež« priredilo v nedeljo 25. julija skupni društveni izlet po Sloveniji. Udeležilo se ga je 50 oseb.

Najprej so se ustavili v Godoviču, kjer so v prijazni cerkvi zadostili nedeljski dolžnosti. Prvi daljši postanek je bil v Škofji Loki. Tu so si izletniki ogledali Loški grad — sedaj pokrajinski muzej —, kjer je še danes ohranjena ljudska umetnost, etnografske značilnosti in dela raznih loških slikarjev.

Druga točka potovalnega programa so bile Brezje, naša največja slovenska božja pot. Zaradi silne množice romarjev so si izletniki le težko priborili dostop do milostnega oltarja.

Ura je bila že poldne, zato so vsi radi šli v avtobus, kajti vedeli so, da bo naslednja postaja v Radovljici, kjer je bilo zanje naročeno kosilo.

Osrednja točka izleta pa je bil obisk in ogled Bohinja. Vsakdo je občudoval to prelepo alpsko pokrajino, ki je od treh strani obdana z visokim gorskim svetom, po dolini Save Bohinjke pa odprta proti Blejskemu jezeru. Tu so se naši izletniki nekoliko ločili: eni so se vzpeli z žičnico na Vogel (1628 m), drugi so si ogledali izvir Savice, nekateri pa so se sprehajali ob jezeru.

Na povratku je bil še kratek postanek na Bledu. Ze se je začelo večeriti, ko se je avto usmeril preko Jesenic in Kranjske gore na mejni prehod Rateče. Veselega razpoloženja ves čas ni manjkalo, vsi so glasno prepevali in že delali načrte za prihodnji skupni izlet.

Vtisi iz kolonije v Ovaru

V nedeljo 1. avgusta so se vrnili iz kolonije v Ovaru dečki goriške skupine. Eden izmed njih svoje vtise takole opisuje:

Cudovito jutro je obetalo prav tako lep dan, ko sem moral odpotovati v kolonijo. Ob 9.30, ko je došel brzovlak, sem odpotoval z goriške postaje. Pozdravil sem starše in stopil v potniški vagon z nekoliko žalosnim obrazom.

Prve minute potovanja so bile bolj grenke, kajti kar naprej sem mislil na starše. A kmalu je ta misel izginila in postal sem spet vesel. Začel sem se pogovarjati z dečki, ki so sedeli z mano. Tako smo kramljali do Vidma. Tu se je vlak nekaj minut ustavil, nato pa zopet odbrzel proti goram. Ob robovih travnikov, ki se raztezajo ob progi, so se počasi dvigale gore. Na postaji Carnia smo izstopili in nadaljevali vožnjo z avtobusom ter končno dospeli v Ovaro. Ta vas leži v zeleni dolini ob precej veliki reki.

V kolonijo smo dospeli skupaj s Tržačani. Sprejel nas je ravnatelj kolonije dr. Aldo Stefančič. Na prvi pogled mi kolonija ni ugajala; zdela se mi je majhna, a kmalu sem spoznal, da se ne sme soditi le po zunanosti.

Hitro sem se privadil na novo življenje. Vsač dan smo hodili na sprehode v okolico Ovara. Posebno lepo je bilo, ko smo šli na športno igrišče, kjer smo igrali priljubljeni nogomet. Na nekem travniku pa je bila naša največja zabava, da smo se drsali po njegovem precej strmih pobočju.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 8. do 14. avgusta 1971

Nedelja: 9.35 Pisano domače. 10.50 Pika Nogavička. Svet otokov in atolov. 11.35 Mestece Peyton. 18.10 Dežela faraonov, am. film. 20.35 Sinjska Alka - posnetek.

Ponedeljek: 17.35 Dreječek in trije Marsovički. 18.35 Od zore do mraka: Vojaški vozniki. 20.35 Waterpolo Partizan: Mladost. 21.35 A. Hieng: Spominska plošča.

Torek: 18.35 Prijatelj Ben. 19.05 Peter Sarsted - zab. gl. oddaja. 19.35 Znamenitosti male dežele. 20.35 Western Union - ameriški film. 22.05

Sreda: 15.50 Evropsko atletsko prvenstvo v Helsinkih. 18.30 Pika Nogavička. 19.05 Risani in lutkovni filmi. 19.30 Na sedmi stezi. 20.35 I. Stivičič: Kam gredo divje svinje. 21.35 Naša srečanja na tujem: Raznobarvni protest mladih.

Četrtek: 15.55 Evropsko atletsko prvenstvo v Helsinkih. 18.35 Družina - poljudno znanstveni film. 19.05 Enkrat v tednu. 19.20 Vse življenje v letu dni. 20.35 Tolstoj: Vojna in mir.

Petek: 15.55 Evropsko atletsko prvenstvo v Helsinkih. 19.00 Mestece Peyton. 20.35 Dvignji zaveso - ameriški film.

Sobota: 15.55 Evropsko atletsko prvenstvo v Helsinkih. 20.35 Igre brez meja. 22.00 Svet otokov in atolov. 22.25 Maščevalci - serijski film.

Nova vrzel v naši goriški skupnosti

Ko sem pred dvajsetimi leti sprejela upravo »Katoliškega glasa«, je gila gospa Fani Podgornik že zvesta pomočnica pri četrtkovi odpremi našega časopisa. Bila je takrat edina oseba, ki mi je lahko nudila dragocena navodila. Potem je prihajala pomagat vsak četrtek vse do lanskega majnika, ko je morala na operacijo. Neizprosnna bolezen je počasi uničevala njeno prej trdno zdravje. Vendar se je polna upanja in dobre volje še vračala ob četrtkih na našo upravo. A njene moči so hitro pešale.

Po letošnji veliki noči je omagala in ostala doma. Tu je ugašala kot sveča, ki izgoreva za druge. Zavedala se je, da so ji dnevi šteti, zato se je na zadnji odločilni trenutek pripravljala za občudovanja vredno vdanostjo. Na vse je pomislila, vse do potankosti uredila, časne in večne zadeve. Kakor v življenju ni bila nikomur v nadlego, tako je hotela, da tudi po smrti ne bo nikomur prizadela nevšečnosti in skrbi. Vdano je sprejela svete zakramente in v poslednje maziljenje ter ob molitvi žalostnega dela rožnega venca v torek 27. julija zvečer mirno zasypala v Gospodu.

Gospa Fani Podgornik, roj. Lapanja je bila močna žena, polna žive vere in narodnega prepričanja. Rojena je bila v Gorici pred 72 leti. V družini je bila še ena sestra, ki je pred leti umrla in brat, ki sedaj žaluje za njo. Njen oče je bil pek in tudi sama je pomagala očetu pri prodaji kruha ter prišla tako v stik z našimi ljudmi. Pozneje se je poročila z železničarjem Podgornikom, ki je imel lastno hišo na Livadi. Tu je ostala tudi po smrti moža.

Pred 12 leti je vzela k sebi dekle Pino Bone, ki se je vrnila v domače kraje iz Italije, kjer je služila pri raznih družinah dolgo vrsto let. Ostala je brez svojcev in nihče je ni tu poznal. Tudi gospa Fani ne, a vendar se ni pomišljala jo vzeti pod streho. Videla jo je v potrebi ter ji želela pomagati. Bog je to njeno dobroto bogato poplačal. V Pini je našla hčerko, ki je zanjo skrbela do zadnjega diha polna hvaležnosti in pristne krščanske dobrote. Živel sta druga za drugo in se medsebojno dopolnjevali v delih krščanske ljubezni.

Na god sv. Marte 29. julija smo gospo Fani sprejeli k večnemu počitku. Pogrebne obrede sta izvršila g. župnik s. Placuta v italijanski in g. Jože Jurak ob asistenci g. Eržena v slovenski. G. Jurak se je ob krsti v cerkvi poslovil od rajnice s toplimi besedami. Ta govor je bil vsem domačim ter vsem, ki smo gospo Fani poznali, v veliko tolažbo.

Drago pokojnico bomo odslej pogrešali pri naših kulturnih prireditvah, pri vseh naših skupnih slovenskih zadevah, za ka-

Zora Piščanc

tere se je vedno tako živo zanimala. Njena zgradba močne krščanske žene naj tudi nam pomaga, da bi znali umreti tako vdano, brez tožbe in tako dobro pripravljene kot je bila ona.

Gospodu bratu Ninotu, zvesti Pini in vsem sorodnikom izrekamo naše najgloblje sožalje. Vse naj tolaži zavest, da smo sicer izgubili veliko ženo, pridobili pa priprošnjico v nebesih.

Števerjan - Družinski praznik

Preteklo soboto 31. avgusta je bilo v znani Terčičevi družini prisrčno družinsko slavlje. »Mati Mižljeva«, kot domačini pravijo Terčičevi mami, je praznovala 50-letnico poroke z Lojzeto Terčičem, posestnikom na Bukovju. Zal mož, znan po svoji načelni premočrtnosti in narodni zavednosti, tega lepega družinskega praznika ni več doživel, ker je leta 1969 umrl.

Hvaležni otroci so se za ta jubilej zbrali okrog svoje matere. Dve hčeri sta prišli celo iz daljne Avstralije in Amerike. Ob večernem inraku so se otroci in vnuki udeležili zahvalne sv. maše, ki je bila istočasno darovana za dušni pokoj njenega moža. Opravił jo je domači g. župnik. Po srečanju v cerkvi so vsi navzoči obiskali očetov grob.

Sledila je zakuska na Terčičevem domu, katere so se poleg družinskih članov udeležili tudi sorodniki in prijatelji. Naj kot zanimivost povemo, da je bilo samo vnukov 23, od katerih se mnogi zelo aktivno udeležujejo v naših prosvetnih organizacijah. Zato je tudi ves večer potekel v pristnem slovenskem vzdušju, v katerem sta se menjavala naša pesem in zdrav humor.

Dobri Terčičevi mami želimo, da bi še dolgo vrsto let vršila svoje plemenito poslanstvo v krogu svoje družine v blagor Cerkve in naroda.

Marijansko-ekumensko romanje v Bistrico in Prekmurje

Veliki dnevi mednarodnega marijanskega kongresa v Zagrebu in pri Mariji Bistrici so tu. Skupno z brati Hrvati, s katerimi smo slovenski Primorci povezani s skupnim trpljenjem pod fašizmom in po velikih primorskih škofih dr. Mahničiu in dr. Srebrniču, ki smo ju dali Hrvatski, hočemo na tem mednarodnem srečanju Marijinih otrok počastiti Marijo, našo skupno Mater. Okrepani z zavestjo Marijine materinske ljubezni pohitimo nato še v Prekmurje, da se srečamo s tamkajšnjimi slovenskimi protestantskimi brati.

Kot je bilo že najavljeno, je odhod iz Gorice (na Travniku) v soboto 14. t. m. ob 6. uri, iz Trsta (pred sodno palačo) ob 7. uri. Preko Ljubljane dospemo v Zagreb, kjer počastimo spomin škofa Mahničia, ki tamkaj počiva, in se udeležimo skupnih večernih marijanskih pobožnosti. Prenočili bomo v Krškem.

V nedeljo 15. avgusta, na Marijino vnebovzetje, pohodimo v Marijo Bistrico. Tam bo pontifikalna maša papeževskega delegata in slovesni zaključek marijanskega kongresa. Po popoldanskem ogledu Varaždina odidemo prenočit v Mursko Soboto.

Ponedeljek 16. avgusta bo posvečen ogledu Prekmurja in srečanju s slovensko protestantsko skupnostjo. Vodil nas bo dr. S. Janežič. Prenočitev v Ptujju.

V torek 17. t. m. poromamo na Ptujško goro, obiščemo v Mariboru grobškofa

Slomška ter se preko Celja in Ljubljane vrnemo na Primorsko.

Pojdimo na to pomembno marijansko-ekumensko romanje z veselim srcem, da v glavnem hrvaškem Marijinem svetišču na Bistrici izpovemo Mariji našo otroško vdanost, navežemo ožje stike z bratskim hrvatskim narodom in s slovenskimi protestanti ter se ob grobovih velikih apostolov cerkvene edinstvi, škofov Slomška in Mahničia, utrdimo v ekumenskem duhu bratske povezanosti vseh božjih otrok.

Kolonija v Ovaru

V torek 3. t. m. je odpotovalo v gorsko kolonijo v Ovaru 25 deklic iz Doberdoba, Sovodenj, Števerjana in Gorice; z njimi je odšla kot nadzornica Radetič Bernarda.

Vodstvo kolonije namerava organizirati skupen obisk staršev dne 15. avgusta. Vršil se bo, če bo dovolj prijavljencev. Kdor se ga želi udeležiti, naj se prijavi najkasneje do ponedeljka zvečer na upravo Katoliškega glasa, ki je odprta vsak dan (razen četrta in sobote popoldne) od 9. do 12. in od 16.30 do 19. ure, tel. 3177. Odhod bi bil dne 15. avgusta ob osmih zjutraj iz pred cerkve na Travniku v Gorici. Cena vožnje z avtobusom in za morebitno skupno kosilo v Ovaru bi bila okrog 2.000 oz. 3.000 lir.

V NEDELJO 8. AVGUSTA

bo v Doberdobo tradicionalno praznovanje Marije Snežnice s sledečim sporedom:

Ob 10.30 slovesna sv. maša ob navzočnosti misijonarjev iz Hongkonga in iz Afrike.

Ob 21.00 uri večerna procesija s sliko Marije Bistriške ob spremstvu hrvaških narodnih noš, z baklami in med petjem litanij; zaključek pred cerkvijo. Letošnje praznovanje je v zvezi z marijanskim kongresom v Zagrebu in Mariji Bistrici.

Po procesiji bo na dvorišču Mladinskega doma tombola v korist cerkve in razdelitev nagrad za najlepše rože pred doberdobskimi hišami. Igral bo tudi ansambel »Kondor« iz Bazovice. — Vabljeni vsi! — Dobrodošli tudi skavti in skavtinje!

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Spored (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 8. do 14. avgusta 1971

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Glasba za čembalo. 11.15 L. Lantieri in E. Benedetti: »Naskok na gorske velikane«. Druga oddaja: »Osvojitve Mont Blanca«. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 15.30 Z. Konfinò: »Ubogo moje pametno dete«. Veseloigra. 17.30 Revija zborovskega petja. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Filmska glasba. 20.30 Ljudske pesmi v komorni predelavi. 20.45 Ljubezenska lirika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 17.35 Vaše čtivo - Kam po maturi. 18.30 Simfonična dela deželnih skladateljev. 19.45 Zbor »Costanza in Concordia« iz Rude. 21.00 A. Pregarc: »Eden izmed preteklih dni Filipa Kurenta«. 21.45 Slovenski solisti.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 18.30 Komorni koncert. 18.45 Ansambel »Los Españoles«. 19.00 Otroci pojó. 19.10 C. Piermani: Kako posluje italijanski parlament (5) »Zasedanja zbornice«. 19.40 Moški zbor »S. Kumar« z Velikega Repna. 20.35 Lehar: »Eva«, izbor iz opere.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Na elektronske orgle igra Gregor. 12.10 Evropske prestolnice (6) »Atene«. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst - Slovarek sodobne znanosti - Na počitnice. 19.10 Higiiena in zdravje. 19.20 Jazzovski ansambli. 19.45 Istrske pesmi. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 G. Bartolozzi: Otrok v prvih tednih svojega razvoja (6) »Telesni in duševni razvoj otroka v prvem letu življenja«. 18.30 Romantične simfonije. 19.10 V. Beličič: Kraške črtice: »Pogovor z gmajno«. 19.40 Kühnov mešani zbor iz Prage. 20.35 T. Checchi: »Kdor ne poskusi, ne verjame. Komedija. 21.15 Ritmični orkester RAI iz Milana. 21.40 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Bonzagni igra na harmoniko in na elektronske orgle. 12.10 Izlet za konec tedna. 18.30 Sodobni italijanski skladatelji. 19.10 Zgodovina prometnih sredstev (6) »Gradnja podzemskih predorov«. 19.40 Oktet »Gallus« iz Ljubljane. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.50 Folklorne ples.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 Poklici: »Kuojn nuca sedlo«. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.10 Operetne melodije. 16.30 Plesna čajanka. 17.20 Za mlade poslušavce: Popevke dneva - Beseda o poziji - Moj prosti čas. 18.15 Umetnost, književnost in priveditve. 19.10 Svet v očeh slovenskih popotnikov (7) M. Javornik: »Pristanišče Haifa«. 19.25 Nekaj jazza. 19.40 Otroški zbor iz Maribora. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Resničnost domišljije: »D'Artagnan«. Radijska drama.

Zivljenjski jubilej

V soboto 7. avgusta 1971 bo dopolnil 85 let upokojeni srednješolski ravnatelj g. Anton Pavšič. Jubilar je dobro znana osebnost in ga ni treba predstavljati. Povedali bi le, da ga imamo radi, da nam ugaja njegovo humano razumevanje človeških problemov, da je pri svojih visokih letih in dolgih izkušnjah neke vrste vez med generacijama, da ga je lepo poslušati, kadar z njemu lastno bistrostjo in duhovitostjo pripoveduje kaj iz dni, ki so bili. Ob lepem življenjskem jubileju mu kličemo: »Ti dolgo živ in zdrav med nami bodi!«

M. O.

Podgora

Ko že vsi poročajo o raznih izletih, naj še Podgorci povemo, da smo preteklo nedeljo napravili svojega. Bil je bolj kratek, kakor bo bolj kratko naše poročilo. Bil je pa prisrčen in nič utrudljiv. Z avtobusom smo se peljali do Postojne, kjer smo ob 10^h peli pri sveti maši. Po kosilu smo si ogledali Postojnsko jamo in Predjamski grad. Nakar smo jo čez Planino in Kance ubrali proti Crnemu vrhu, kjer je bil daljši postanek. Saj je v tej vasi res lepo, zelene narave in cvetja v izobilju, pa tudi postrežba je odlična. Zadovoljni smo se vrnili domov ter snovali načrte za prihodnji izlet, ki pa naj bo nekoliko daljši. In temu bo lahko ugoditi, saj skriva naša slovenska domovina toliko krasot, da bo kar težko izbirati, kam bomo najprvo šli.

OBVESTILA

Kulturno srečanje med sosednimi narodi bo to nedeljo 8. avgusta v beneško-slovenski vasi Matajur. Ob 15. uri bo sv. maša v štirih jeziki (slovenskem, italijanskem, furlanskem in nemškem), čemur bo sledil kulturni program. Nastopili bodo: pevski zbor »Rečan« iz Lješe, folklorna skupina iz Reziej, Briški oktet, moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice, zbor »Oton Župančič« iz Standreža, pevski zbor s Koroške, zbor »Posočje« iz Tolmina, pevski zbor C.A.I. iz Cedad, pevski zbor »Živiči« iz Podbonessa in ansambel »Beneški fantje« iz Ljubljane.

Vodstvo nižje srednje šole v ul. Randaccio v Gorici sporoča, da bo 10. septembra 1971 dodatni izpit iz latinščine. K izpitu se lahko predstavijo dijaki tretjih razredov, ki so že opravili nižji tečajni izpit, a so v latinščini padli, in privatisti. Kandidati naj se vpišejo na ravnateljstvu šole do 1. septembra 1971. Prošnji na nekolkovanem papirju je treba priložiti tudi potrdilo o opravljenem nižjem tečajnem izpitu. Prav tako vabi vodstvo vse dijake, ki so zaključili tretji razred v letih 1968/69 in 1969/70, da čimprej dvignejo na tajništvo šole svojo šolsko diplomo.

Shod goriške Marijine družbe bo namesto v nedeljo 8. avgusta v nedeljo 15. avgusta, ko je istočasno praznik Marijinega vnebovzetja.

Naš list ne bo izšel zaradi sredpoletnih počitnic v tednu po 15. avgustu. Prihodnji teden list torej redno izide.

DAROVI

Za slovenske misijonarje: D. R., Sv. Križ pri Trstu, 2.000 lir.

Za svetoivanski Marijin dom v Trstu: ob obletnici bratove smrti Edvard Krapež 3.500; ob krstu male Sare Dougan 3.000 lir.

Za škedenjski dom v mesecu juliju: Pahor-Sancin 10.000; Pižon Ana 2.000; Bauer v spomin pok. Katarine Šmatz 2.000; Sancin Jožica 3.000; prispevki v železni tabli pri cerkvenih vratih 9.000; N. N. 10.000; razni 11.550 lir.

Za Mladinski dom v Boljuncu: gdč. Marica Terčon 5.000 namesto cvetja na grob pok. Marija Gerdol.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir omrtnice 100 lir; k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

UPRAVA HOTELOV »BLED« IN »DANIELA«

via S. Croce in Gerusalemme 40, tel. 777102, Roma - Rim

sporoča slovenskim rojakom v Rimu, da ima sedaj redno v zalogi slovenska vina, Rogaško in Radensko slatino

NOVA TVRDKA

Vetrih Florijan

GORICA, UL. LANTIERI, 5 - TEL. 25-27

Toplo priporočamo svojim cenjenim odjemalcem, da si pravočasno preskrbijo kurilno olje, nafto za centralno kurjavo, gazol in kerosen.

SKRBNJA IN HITRA POSTREŽBA!